

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: October/November-2022

Economics (Optional) Paper-IV

ECOO6: Banks and Financial Markets

Day and Date: Wednesday, 14/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Which was the first small finance bank in India?
A) Capital Small Finance Bank Limited B) Jana Small Finance Bank C) Ujjivan Financial Services Pvt Ltd D) AU Small Finance Bank
- 2 Export Import Bank of India (EXIM) was established in the -----year.
A) 1981 B) 1982 C) 1983 D) 1984
- 3 Export Import Bank of India not functioning of -----.
A) Export supply B) Foreign Currency Supply C) Discounting of Export Bills D) Accepting Deposit
- 4 The Export- Import bank of India includes in ----- category.
A) Development Bank B) Government Bank C) Commercial Bank D) State Government Bank
- 5 The registration of Non Banking financial companies was started from ----- year.
A) 1993 B) 1992 C) 2000 D) 1989
- 6 The Narasimham committee for financial sector reforms has suggested regarding
A) Cash Reserve ratio only B) Statutory liquidity ratio only C) Cash reserve ratio, statutory liquidity ratio and priority sector financing D) Priority sector financing only
- 7 How many entities were granted provisional license by RBI to convert into Small Finance Bank in 2015 ?
A) 8 B) 10 C) 12 D) 25
- 8 Now, the Statutory Liquidity Ratio (SLR) is -----.
A) 38.5 % B) 25 % C) 15% D) 18.00 %
- 9 A major objective of Nationalization of Banks in 1969 was to ----- .
A) Make bank credit available to priority sector B) Make bank credit available to large industries C) Both A and B D) None of the above

- 10 The Basel norms-II are dependent on pillars.
A) Three B) Two C) Four D) Five
- 11 Credit Card Scheme firstly introduced by-----in India.
A) Bank of India B) Central Bank of India C) State Bank of India D) Canara Bank
- 12 E-banking involves----- factors.
A) Bank to Bank E-banking B) Electronic Central banking C) Internet Deployment D) All of above
- 13 What are NEFT and RTGS about?
A) Cheque truncation process B) Electronic fund transfer from bank to bank C) Electronic payment products within a bank D) Various deposit products
- 14 The ----- app can be used to send money via mobile.
A) Bhim B) Phone-pay C) google pay D)All of these
- 15 ----- has implemented national electronic funds transfer and real time gross settlement procedures.
A) Export -Import Bank B) Reserve Bank Of India C) State Bank of India D)World Bank

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Types of Mutual fund
- 2 Importance of Mutual fund
- 3 Functions of payment Bank
- 4 Types of E-Banking

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Features of payment Banks.
- 2 Discuss the recommendation of Narasimhan Committee-1991
- 3 State the features of E- banking.
- 4 Explain the factors related to National Electronic Fund Transfer.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the functions new export promotion programmes of Export –Import bank.
- 2 What is debit card ? State the merits and Demerits of debit card.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारतातील सर्वात पहिली लघु वित्त बँक कोणती आहे?
अ) कॅपिटल स्मॉल फायनान्स बँक लिमिटेड ब) जना स्मॉल फायनान्स बँक क) उज्जिवान फायनान्शियल सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ड) एयू स्मॉल फायनान्स बँक
- 2 भारतीय आयात -निर्यात बँकेची स्थापना -----या वर्षी झाली.
अ) १९८१ ब) १९८२ क) १९८३ ड) १९८४
- 3 भारतीय आयात -निर्यात बँक ----- कार्य करत नाही.
अ) निर्यात पुरवठा ब) विदेशी चलनपुरवठा क) निर्यात हुंड्यांची वटवणूक ड) ठेवी स्वीकारणे
- 4 भारतीय आयात -निर्यात बँकेचा समावेश ----- प्रवर्गात होतो.
अ) विकास बँक ब) सरकारी बँक क) व्यापारी बँक ड) राज्य सरकारी बँक
- 5 -----पासून बँकेत्तर वित्त कंपन्यांची नोंदणी करण्यास सुरुवात केली.
अ) १९९३ ब) १९९२ क) २००० ड) १९८९
- 6 वित्तीय क्षेत्रातील सुधारणांसाठी नरसिंहम समितीने ----- बाबत शिफारशी केल्या.
अ) फक्त रोख राखीव निधी प्रमाण ब) फक्त वैधानिक तरलता प्रमाण क) रोख राखीव प्रमाण, वैधानिक तरलता प्रमाण आणि प्राधान्य क्षेत्र वित्तपुरवठा ड) केवळ प्राधान्य क्षेत्रातील वित्तपुरवठा
- 7 सन २०१५ मध्ये आर.बी.आय कडून किती संस्थांना तात्पुरते लघुवित्त बँकेत रूपांतरित होण्यासाठी परवाना मंजूर झाले.
अ) ८ ब) १० क) १२ ड) २५
- 8 सध्या वैधानिक रोखता निधीचे प्रमाण ----- आहे.
अ) ३८.५% ब) २५% क) १५% ड) १८.००%
- 9 -----हे १९६९ च्या बँक राष्ट्रीयीकरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट्ये होते.
अ) प्राधान्य क्षेत्रास कर्ज उपलब्ध करणे ब) मोठ्या उद्योगांना कर्ज उपलब्ध करणे क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरील पैकी नाही.
- 10 बेसल निकष II हे ----- स्तंभावर आधारलेले आहेत.
अ) तीन ब) दोन क) चार ड) पाच
- 11 भारतात सर्वप्रथम पतपत्र योजना ----- ने सुरू केली.
अ) बँक ऑफ इंडिया ब) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) कॅनरा बँक
- 12 ई-बँकिंगमध्ये ----- बाबींचा समावेश होतो.
अ) बँक ते बँक ई-बँकिंग ब) इलेक्ट्रॉनिक मध्यवर्ती बँकिंग क) इंटरनेटचा वापर ड) वरील सर्व
- 13 एनईएफटी आणि आरटीजीएस काय आहेत ?
अ) चेक प्रक्रिया तपासणे ब) इलेक्ट्रॉनिक फंडाची रक्कम दुसऱ्या बँकेत हस्तांतरण करणे. क) एका बँकेमध्ये इलेक्ट्रॉनिक पेमेंट उत्पादने ड) विविध ठेव उत्पादने.
- 14 मोबाईलद्वारे पैसे पाठविण्यासाठी -----अॅपचा वापर करता येतो.
अ) भीम ब) फोन -पे क) गुगल- पे ड) वरील सर्व

15 ----- ने राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरण आणि रिअल टाइम ग्रॉस सेटलमेंट पध्दती अंमलात आणल्या आहेत.

अ) आयात-निर्यात बँक ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) जागतिक बँक

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 म्युच्युअल फंडाचे प्रकार
- 2 म्युच्युअल फंडाचे महत्व
- 3 पेमेंट बँकांची कार्ये
- 4 ई-बँकांचे प्रकार

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 देय / पेमेंट बँकांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 १९९१ च्या नरसिंहम समितीच्या शिफारशींची चर्चा करा.
- 3 ई- बँकिंगची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 4 राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरणाशी संबंधीत घटक स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भारतीय निर्यात-आयात बँकेची कार्ये आणि नूतन निर्यात प्रोत्साहन कार्यक्रम स्पष्ट करा.
- 2 डेबिट कार्ड म्हणजे काय ? डेबिट कार्डचे गुण दोष सांगा.

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: Oct./Nov.-2022

Economics (Optional) Paper-IV

ECOO6: Banks and Financial Markets

Day and Date: Wednesday, 14/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भारतातील सर्वात पहिली लघु वित्त बँक कोणती आहे?

अ) कॅपिटल स्मॉल फायनान्स बँक लिमिटेड ब) जना स्मॉल फायनान्स बँक क) उज्जिवान फायनान्शियल सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड ड) एयू स्मॉल फायनान्स बँक

Option 1

2 भारतीय आयात -निर्यात बँकेची स्थापना -----या वर्षी झाली.

अ) १९८१ ब) १९८२ क) १९८३ ड) १९८४

Option 2

3 भारतीय आयात -निर्यात बँक ----- कार्य करत नाही.

अ) निर्यात पुरवठा ब) विदेशी चलनपुरवठा क) निर्यात हुंड्यांची वटवणूक ड) ठेवी स्वीकारणे

Option 4

4 भारतीय आयात -निर्यात बँकेचा समावेश ----- प्रवर्गात होतो.

अ) विकास बँक ब) सरकारी बँक क) व्यापारी बँक ड) राज्य सरकारी बँक

Option 1

5 -----पासून बँकेत वित्त कंपन्यांची नोंदणी करण्यास सुरुवात केली.

अ) १९९३ ब) १९९२ क) २००० ड) १९८९

Option 1

6 वित्तीय क्षेत्रातील सुधारणांसाठी नरसिंहम समितीने ----- बाबत शिफारशी केल्या.

अ) फक्त रोख राखीव निधी प्रमाण ब) फक्त वैधानिक तरलता प्रमाण क) रोख राखीव प्रमाण, वैधानिक तरलता प्रमाण आणि प्राधान्य क्षेत्र वित्तपुरवठा ड) केवळ प्राधान्य क्षेत्रातील वित्तपुरवठा

Option 3

7 सन २०१५ मध्ये आर.बी.आय कडून किती संस्थांना तात्पुरते लघुवित्त बँकेत रूपांतरित होण्यासाठी परवाना मंजूर झाले.

अ) ८ ब) १० क) १२ ड) २५

Option 2

8 सध्या वैधानिक रोखता निधीचे प्रमाण ----- आहे.

अ) ३८.५% ब) २५% क) १५% ड) १८.००%

Option 4

9 -----हे १९६९ च्या बँक राष्ट्रीयीकरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट्ये होते.

अ) प्राधान्य क्षेत्रास कर्ज उपलब्ध करणे ब) मोठ्या उद्योगांना कर्ज उपलब्ध करणे क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरील पैकी नाही.

Option 3

10 बेसल निकष II हे ----- स्तंभावर आधारलेले आहेत.

अ) तीन ब) दोन क) चार ड) पाच

Option 1

11 भारतात सर्वप्रथम पतपत्र योजना ----- ने सुरू केली.

अ) बँक ऑफ इंडिया ब) सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) कॅनरा बँक

Option 2

12 ई-बँकिंगमध्ये ----- बाबींचा समावेश होतो.

अ) बँक ते बँक ई-बँकिंग ब) इलेक्ट्रॉनिक मध्यवर्ती बँकिंग क) इंटरनेटचा वापर ड) वरील सर्व

Option 4

13 एनईएफटी आणि आरटीजीएस काय आहेत ?

अ) चेक प्रक्रिया तपासणे ब) इलेक्ट्रॉनिक फंडाची रक्कम दुसऱ्या बँकेत हस्तांतरण करणे. क) एका बँकेमध्ये इलेक्ट्रॉनिक पेमेंट उत्पादने ड) विविध ठेव उत्पादने.

Option 2

14 मोबाईलद्वारे पैसे पाठविण्यासाठी -----अॅपचा वापर करता येतो.

अ) भीम ब) फोन-पे क) गुगल- पे ड) वरील सर्व

Option 4

15 ----- ने राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरण आणि रिअल टाइम ग्रॉस सेटलमेंट पध्दती अंमलात आणल्या आहेत.

अ) आयात-निर्यात बँक ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक क) स्टेट बँक ऑफ इंडिया ड) जागतिक बँक

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 म्युच्युअल फंडाचे प्रकार

Ans:

2 म्युच्युअल फंडाचे महत्व

Ans:

3 पेमेंट बँकांची कार्ये

Ans:

4 ई-बँकांचे प्रकार

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 देय / पेमेंट बँकांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

2 १९९१ च्या नरसिंहम समितीच्या शिफारशींची चर्चा करा.

Ans:

3 ई- बँकिंगची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

4 राष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक निधी हस्तांतरणाशी संबंधीत घटक स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भारतीय निर्यात-आयात बँकेची कार्ये आणि नूतन निर्यात प्रोत्साहन कार्यक्रम स्पष्ट करा.

Ans:

2 डेबिट कार्ड म्हणजे काय ? डेबिट कार्डचे गुण दोष सांगा.

Ans:

*****